

სთავაზოებს ღალატს 100000 დოლარად

ამ დღევანდელი მომდარი აზგები გვამცხრებინებს, რომ ამოკმედლე რუმეშვილი რომელშიც სურთ ჩაითრიონ კასპაროვის სეკუნდანტი ქართული დიდოსტატი ზურაბ აზმაიფარაზვილი

უშირ მოგპარით თუ არა ამ აზგას, რომელც სპარტკომის საბრძანებროს აცნობა თვით ზურაბ აზმაიფარაზვილმა, უმალვე შეშინებულა და კასპაროვი მისი მომხრეების დახმარებით უშუალოდ პირველად იმეორებდა. შემდეგ რა ჩვენი სურვილი, მართლმად მოგადრბამე გუშინ თავდა დაზვიძნება მისი მომხრეების დახმარებით.

„ამას წინათ წყალტუბოში ვისვენებდი. თბილისში დაბრუნებისთანავე მეზობლებმა მითხრეს, რამდენიმე დღე ვილაკე უცნობი დაგვებდნენ. უთქვამს, რომ არის ერთი ჩემი მეგობრის მეგობარი და ყველაფერი იცის ჩემს შესახებ. მეზობლებთან ბოლო შეხვედრისას დაუბარებია: ახლა მოსკოვში მივდივარ და აუცილებლად დაეკავშირდები. ამის შემდეგ, ერთხელაც მივსახვე და მეუბნება, თბილისის აეროპორტში ვარ (არ ვიცი, რამდენად გულწრფელი იყო), მქვია არტურ იონისი, ვარ ლიტველი, სამკურთა კავშირ-საფარისთვის ერთობლივი საწარმოს თავმჯდომარე (შემდეგ გაირკვა, რომ ეს იყო ცრუ მონაცემები). სატელეფონო საუბარში მან მითხრა, რომ ერთობლივი ფირმა დაინტერესებულია კომერციული საქმეებით, მატჩით, სადაც თქვენი მონაწილეობაც გვსურს. მე ეს წინადადება თავდაპირველად სერიოზული მეგონა.

საუბარი კვლავ საქმედროე თემით დიფუზო, ავეყვი, მაგრამ, როცა მითხრა, რომ მე მისი აზრი ვერ გავიგე, პირდაპირ მომხალა — ჩვენ გვიდა კასპაროვი-პარკოვის მატჩის უფლებადი, მაგრამ უტყუარი ინფორმაცია. ვუთხარი, რომ ამას ვერ გავიგებ, თან დავძინე, უნდა სტოქჰოლმში, ვისთან და რა პირობებისა და მილიონა ასეთ საკითხზე სასაუბროდ.

ჩვენ სხვა გამოსავალი არ გვქონდა, ყველაზე სიმელო წყარო თქვენ მიერ ჩინეთში, მიხრა. შემდეგ შევხვე, რამდენს გისდით კასპაროვი? ვუთხარი რომ კონკრეტულად ამ თემზე არ გვისაუბრია, მაგრამ პრესაში გამოჩნდა ცნობა, თითქმის 30-30 ათას დოლარს ჰპირდებოდა დახმარებას. გაიღმა და მომიგოვებ რაა, თუ ინფორმაციას მოგვწვდი 100 ათას დოლარს მიიღებ, ხოლო თუ კარგავი მიიღე წააგებს, მაგრამ თქვენ კეთილსინდისიერად მოგვემსახურებით გასამრჯელოდ 50 ათას დოლარს მიიღე მიიღებთო. ვუპასუხე, რომ რამდენიც არ უნდა შემომთავაზონ, ვერ დაეთანხმებდი. მე კასპაროვთან ვმუშაობ იმდრო რომ ის მსოფლიო ჩემპიონია, მენდობა და ამავდ დროს მასთან ურთიერთობით იმდრო რომ ისტატუსსა. ჰო, იმ თქვენმა მსოფლიო თასმა ყველაფერი წყალში ჩაგვიყარა. მსოფლიო თასზე თქვენი ვასვლა სულაც არ იყო საჭირო — ესეც მიხრა.

შემდეგ მასპინძელმა ხელი ჰიბსკენ წაიღო და მითხრა 7 ათასი დოლარი ავანსოდ მიმელო. კატეგორიულად ვიუარე. უკეთური, საქმე არც ჩემს წინაპრებს უკეთებიათ და ვერც მე ვიკისრებ-მეთქი.

— დაახლოებით თვე წინაპრების მორალით ცხოვრებას, ახლა სხვა

დროა, დღეს ფულია საჭირო... ეს იყო და უმალვე მუქარაზე გადავიდა. მეუბნება, არ დაგვიწყდეს, მე ამ საქმეში მესამე და მეოთხეხარისხოვანი ფიგურა ვარ, ჩემს უკან არის უფრო ძლიერი ხალხი, რომლებიც სულ ერთია მინც გაიძულე-ბენ გადადგა ეს ნაბიჯი, ოჯახზეც დაფიქრდი... არც დაფიქრებულვარ, ისე ვუთხარი: თუ შეივს იარაღს მიადებთ შენზე და მიიძულე-ბენ, მაშინ მე მართალი ვიქნები სინდისის წინაშე...

— დოლარები სესხად მიიღე აილე — შემომთავაზა.

ოღონდ შემეშვი და შემიძლია ფული იქით მოგვეთქო.

თავს მაინც არ დაგანებებითო, მი-თხრა ბოლოს. ასე დავმორდით. ისევე დამირეკა. ისევე მიხრეს „კონტინენტალში“ შევხვე.

საუბრის დროს ზურაბს ვითხრებდი კასპაროვის ბაიბა რამდენიმე შეშინებდა.

— აცნობეთ თუ არა მომხდარი ამბების შესახებ სამართალდამცავ ორგანოებს?

— კი, იყენენ „მურ“-იდან, ამჟამად კასპაროვის პირადი მცველები მიცავენ მეც და ჩემი ოჯახის წევრებსაც.

● კასპაროვი თუ აცნობეთ?

— არა, მხოლოდ დედამას ვესაუბრებ.

● რა მოსაზრებებით არ აუწყებ ეს ამბავი თვით მსოფლიო ჩემპიონს?

— არ გვიდა მატჩის წინ ვავალიზანთ კასპაროვი, ყველაფერი, როგორც ჩანს, გათვლილია, თუ მიზანს ვერ მიაღწევს, მორალურად მწყობრიდან ხომ გამოიყვანენ კასპაროვსაც და მეც.

დამავწყდა მეოქვ: იმ უცნობმა მიხრა, რომ კარკოვის ბანაკიდან არ არის, მაგრამ კარკოვის მოგებით არა მარტო საბჭოთა კავშირის, არამედ მთელი მსოფლიოს ძალეები დაინტერესებულია.

ჩემი საუბარი ზურაბთან ამით დამთავრდა. გვაქვს რამდენიმე სხვა ცნობაც, რომელსაც ჯერჯერობით, ალბათ გარკვეულ დრომდე, რედ-აქცია საიდუმლოდ შეინახავს.

საპარტველო
მედიცინის
მეცნიერებათა
აკადემია

საპარტველო სსრ ფიზიკური კულტურისა და სპორტის სახელმწიფო კომიტეტის ორგანო
ЛЕЛО ОРГАН ГОСУДАРСТВЕННОГО КОМИТЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР ПО ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЕ И СПОРТУ
საქტემბერი, 330რა, 1990 წ.
№ 185 (10854) • ზსი ს კაპ.
გამოცემის 1934 წლის 13 აპრილიდან

საპარტველო ეკ-ის თხროვა

როგორც ცნობილია, საქარტველოს ეროვნულმა ოლიმპიურმა კომიტეტმა და რესპუბლიკის სპორტ-სახეობაში მდებარეობს იმას რომ ქართველმა მხედრებმა პირველად და-მოუკიდებლად იასპარეზონ პარ-ულბიცეს (ჩეხოსლოვაკია) ტრადიციულ სტილში, რომელიც წლეულს მუხედ ჩატარდება.

ყველაფერი მზადა ჩეხოსლოვაკიაში სპორტული დელეგაციის გა-სამგზავრებლად, მაგრამ წარმოიქ-მნა ვალუტის პრობლემა. ვალუტა საჭირო ვახდა ჩეხოსლოვაკიის ტე-რიტორიაზე გზით ხარკებლობისა-თვის, ცხენების გადახაყვანი მანქა-

ნის ხაწვავისათვის ტრანსპორტის დაზღვევის, და ა. შ. ახალი წესე-ბის შემოღებასთან დაკავშირებ-ით.

საქართველოს ეროვნული ოლი-მპიური კომიტეტი სპონსორობას სთხოვს ორგანიზაციებს, კომპერ-ატივებს, უკვლას, ვისაც ძალუქს შემწეობა, გამოყონ 770 (შვიდას-სამოცდაათი) დოლარი (ან ეკვივალ-ენტური სხვა ვალუტა) და ხასწრა-ფოდ გვაცნობონ ამის შესახებ.

ველით თქვენს დახმარებას. და-რეკეთ ტელეფონით 99-56-14. ან მოგვმართეთ „ლელოს“ რედაქცია-ში.

ნებას არ დართავენ, თუკი...

ერაპის გუნდი შესაძლოა არ დაუშვან დევისის თასის 1991 წლის გათამაშებაში, თუ კრიზისის სპარსე-თის ყურეში სასიკეთოდ და სამა-რთილიანად არ მოგვარდება... ასეთი განცხადება გამოაქვეყნა ლონდონ-ში ჩოგბურთის საერთაშორისო ფე-დერაციამ.

ამ ფედერაციის წარმომადგენე-ლმა ტომ ხოლბერტმა განაცხადა: „გამოითქვა აზრიც, რომ ერაყისა-თვის ახლავე აგვეკრძალა ამ პრეს-ტიჟულ შეჯიბრებაში მონაწილეო-ბის მიღება, და არ დავეშვა ამ

ქვეყნის სპორტსმენები წილისყრა-ზე, რომელიც ამ დღეებში უნდა გაიმართოს, მაგრამ დევისის თა-სის მომავალი გათამაშების პირ-ველი წრის შეხვედრები უნდა გა-იმართოს არა უადრეს 1991 წლის თებერვლისა, პოლიტიკური სიტუ-აცია კი ამ დროისათვის შესაძ-ლოა საფუძვლიანად შეიცვალოს. თუ ამ გადაწყვეტილებას დღესვე მივიღებთ, ვითარების შეცვლის შემთხვევაში ერაყელებს გა-დაეკეტებათ სავაისო ტურნირ-საქმე“.

ამ დღეებში მოსკოვში დამირეკა, შევხვედით მთხოვა, თან დასძინა, ფრანგები არიან ჩამოსული, მანქა-ნას გამოგოგზავნიან, სასტუმრო „კო-ნტინენტალი“ გიწვევით. მანქანა მართლაც მოვიდა, მოსკოვის ნომ-რებით არ იყო, სერია ჰქონდა „ჩი“ — როგორც მითხრეს, ეს სერია ჩეჩნეთ-ინგუშეთისა — შესაძლოა თვალის ასახვევად.

ოჯახით წავიდი სასტუმროში. მძღოლმა, რომელიც ალბათ დაქირ-ავებული იყო, სასტუმროდან ჩა-მოიყვანა ის უცნობი „არტურმა“, შემომთავაზა — ცოლ-შვილი რეს-ტორანში დასვით, 20 წუთ-ით თქვენიან ცალკე საუ-ბარი მსურსო. რესტორანი თავად შეუკეთა. ჩვენ ფოიეში დავჯექით.

მსოფლიო ტურიზმის დღეს მიუძღვნეს

პირველად საქართველოში

მინიგურები ნორჩიბუნებისათვის

უამრავ ხალხს მოეყარა თავი სა-გარეგოს ცენტრალურ მოედანზე. მინიგურებში ხომ ახლადა ჩაეყა-რა საფუძველი საქართველოში. პი-რველი მერცხლები კი საგარეგოს ყველა ბაგა-ბაღის დახლოებით 400-მდე მონაწილე იყო, რომელ-თა მიმართ დიდი გულისხმიერება და სიყვარული გამოიჩინეს საგა-რეგოს განათლების განყოფილების გამგემ ნუგზარ კანტურიამ, სკო-ლამდელი აღზრდის ინსპექტორმა ლუიზა ქიტოშვილმა, მეთოდისტმა ნელი ბროლაშვილმა, ბაგა-ბაღების გამგებმა და აღზრდელმა. მა-თვე შეიძინეს ტურისტული ინვენ-ტარი, რესპუბლიკურმა სადგურმა შეიმუშავა მეთოდური რეკომენდა-ციები.

ეს ღონისძიება საგარეგოში მო-ეწყო 27 სექტემბერს საქართვე-ლოს სახალხო განათლების სამინი-სტროს ნორჩ ტურისტთა რესპუბ-ლიკური სადგურის თანამშრომლე-ბის ხელმძღვანელობით.

სიხარულს, განცვიფრებას, მოლო-დინს ადვილად ამოიკითხავდით ნო-რჩების გაბრწყინებულ თვალებში — ზურგჩანთა მოკიდებულნი, სპო-რტულ ფორმაში გამოწყობილნი, ისინი ხომ პირველად გაუყვენენ მშო-ბლიური ბუნების წიაღში მიმავალ

ტურისტულ ბლიკებს. პროგრამაში იყო: 2 კმ-ზე ქვეითი ლაშქრობა, ზურგჩანთის ჩაღებება, კიობის გა-დალაზვა, პარალელურ თოკებზე გასვლა, ესტაფეტა, მცენარეთა ფო-ტლების გამოცნობა... ნორჩები დიდ-ხანს ემზადებოდნენ ამ ლაშქრობი-სთვის და პრაქტიკული უნარ-ჩვე-ვებიც სრულად გამოიყენეს.

თითოეული საბავშვო ბაღის გუ-ნდი 8 ბავშვისაგან შედგებოდა. პირველ ადგილზე გავიდნენ №2 ბა-გა-ბაღის აღზრდელები, მეორეზე № 3, მესამეზე — № 1 ბაგა-ბაღის ნორჩ ტურისტთა გუნდები.

მშობლიური ბუნება პატარების ექვილ-ხივილმა და ხმაშეწყობილ-მა სიმღერებმა აახშიანა.

ნურც მოკლებოდეთ სიხარული!

გიანა კაკაჩავილი,
ნორჩ ტურისტთა რესპუბლიკურ-ი სადგურის მეთოდისტი.

ომარ ფხაკაძე ჩემპიონს პირვე-ლად 1963 წელს გახდა საბჭოთა კა-ვშირის ხალხთა III სპარტაკიადა-ზე. მთავარ კონკურენტებთან — რიგელ იმანტ ბონდინკსთან და ტუ-ლეულ ბორის რომანოვთან ბრძო-ლაში მაშინ მისი უპირატესობა იმდენად აშკარა იყო, რომ ყვე-ლისათვის ცნობილ გახდა: სპრინტში დიდხანს არ ეყოლებოდა კონკუ-რენტს.

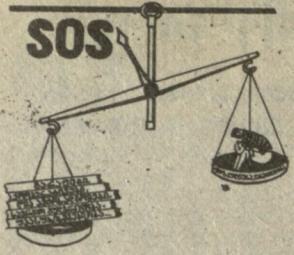
მაგრამ საკავშირო ჩემპიონატს სულ სხვა ფსიქოლოგიური დატვი-რთვა აქვს, მსოფლიო ჩემპიონატს — სულ სხვა. 1964 წელს ირკუტ-სკში მან ისევე დაიმსახურა ჩემპიო-ნის ოქროს მედალი და როგორც ქვეყნის უძლიერესმა სპრინტერმა მსოფლიო ჩემპიონატში მონაწილე-ობის უფლება მიიღო. მაგრამ დე-ბიუტი საერთაშორისო ასპარეზზე იღბლიანი არ გამოდგა. პარიზში, „პარკ დე პრენის“ ტრეკზე იგი მხოლოდ მეცხრე იყო.

სამაგიეროდ, ერთი წარუმატებ-ლი მსოფლიო ჩემპიონატის გამო-ცდილებას მისთვის უკალოდ არ ჩაუვლია. მომდევნო წელს ესპანე-თის საკურორტო ქალაქ სან-სებას-ტანში ომარ ფხაკაძე უკვე გვირ-განთსანი ჩემპიონი გახდა. თანაც ისეთ გამოცდილ მეტოქეებთან ბრძო-ლაში, როგორებიც იყვნენ ფრანგი დანიელ მორკოლან და იტალიელი გიუსეპე ტორინი.

ომარ ფხაკაძემ ველოსპორტის ისტორიაში ღრმა და წარუშლელი კვალი დატოვა, ჯერ სხვა რომ არა-ფერი ვთქვათ, 1963 წლიდან მო-ყოლებული იგი ზედიზედ ათჯერ იყო ქვეყნის ჩემპიონი სპრინტში (1965 წლის გარდა) და ბოლო უმა-ღლესი წილი 1973 წელს დიმი-სახურა. მსოფლიო და საკავშირო ჩემპიონატების გარდა იგი წარმა-ტებით გამოდიოდა ხალხთა სპარ-ტაკიადებში, ოლიმპიურ ტურნირე-ბში, სხვადასხვა საერთაშორისო შეჯიბრებაში. კითხეთ ველოსპორ-ტის ნებისმიერ სპეციალისტს ვინ იყო ყველაზე ღირსეული ჩემპიო-ნი სპრინტში? პასუხს, დარწმუნე-ბული ვართ, ყველასგან ერთნაირს მიიღებთ — ომარ ფხაკაძე!

სან-სებასტანის ჩემპიონატის ფი-ნალში ომარ ფხაკაძემ იტალიელი ჯორდანო ტურინი დაამარცხა. მი-სი გამარჯვება იმდენად ლოკიუ-რი და დამაჯერებელი იყო, რომ ოქროს მედალი ქართველ ველოსპ-ორტისტს პირველმა სწორედ იტა-ლიელმა მიულოცა, ხოლო თავის ახალშექმენლ ვაჟს ომარი დაარქვა...

ხუ რ ა თ ე: ომარ ფხაკაძეს, ფილოსოფი ბაკაშვილი ჩემპიონატში გამარჯვებულს პირველ პრიზსა და ოქროს მედალს გადასცემენ.

...სოფო-გადლი იწონება"

ლია წერილი გავით „ლელოს“ რედაქციას

მოგაბრუნებთ თბილისის სტუდენტ-ლაქის (ვაკვაჟაძის პრ. №37) საერთო საცხოვრებელში მობინადრე სტუდენტები.

ცნობილია, რომ ჩვენი სტუდენტ-ლაქი დაარსდა 1932 წელს. მას შემდეგ დღემდე ათასობით სტუდენტს უცხოვრია აქ, რაც უთუოდ დიდი სიკეთეა ჩამოსული სტუდენტებისათვის.

ამ ბოლო დროს ზემდგომი ორგანოების გადაწყვეტილებით უნდა დახვრულყოფილიყო ეველი, ორსართულიანი კორპუსები, როგორც ამორტიზებული, და, რამდენადაც ჩვენთვის არის ცნობილი, უნდა აეშენებინათ ახალგაზრდული ცენტრი სპორტული კომპლექსით. აქვე უნდა ამეხებოდათ ახალი საერთო საცხოვრებელი. მოკლედ რომ ვთქვათ, სტუდენტებს უკეთეს პირობებში უნდა გაეგრძელებინათ თავისი ნაბეზარსაუკუნოვანი არსებობა. ჩვენ ვიცით, რომ სტუდენტ-ლაქის განაშენიანების საკითხთან დაკავშირებით მომზადდა რამდენიმე პროექტი.

რა თქმა უნდა, ჩვენც მივესალმებით ბარაკული ტიპის საცხოვრებლების აღებას და სანაცვლოდ თანამედროვე კორპუსების აშენებას, მაგრამ ახლა სასწავლო წლის დაწყებისას, შევითხვეთ, რომ აქ „ეკოლოგიური“ უნდათ კოორპირებული ბინების აშენება. ამ მიზნით,

დავფიქრდეთ, ვიპოვებოდეთ, პრის ჯანმრთელობა საფრთხეშია!

გასუხი „ლელოს“

„გადაიხდის თუ არა პალს საქალაქო საბჭო?“

განვიხილოთ ვაჭრთ „ლელოში“ 1990 წლის 26 აგვისტოს გამოქვეყნებული კრიტიკული წერილი „გადაიხდის თუ არა ვალს საქალაქო საბჭო?“

წერილში აღნიშნულია, რომ საბინაო-სამშენებლო კომპერატივ „ფიჭულტურის ინსტიტუტი 97“-ის წევრები მოითხოვენ წყნეთის ქ. №2 კორპუსის პირველ სართულზე გამოთავისუფლებულ ფართობის კოპერატივისათვის გადაცემას, სადაც მოეწყობა სპორტული დარბაზი ბავშვებისათვის.

გაცნობებით, რომ ზემოაღნიშნული ფართობი საქალაქო საბჭოს აღმასკომის 1985 წლის 22 მარტის № 520 განკარგულებით გადაცემული მქონდა იჯარით საქართველოს კ. ცენტრალური კომიტეტის პარტიული, საბჭოთა და სამეურნეო ხელმძღვანელების კვალიფიკაციის ამაღლებელ ცენტრს სამეცნიერო კვლევითი ლაბორატორიის განსათავსებლად. მანამდე ფართობში განთავსებული იყო საქართველოს სსრ საგემო კომიტეტის ეკონომიკის ინსტიტუტის თბილისის განყოფილება, რომელიც დროებით გადავიდა მცვენიის ქუჩაზე საფინანსო ტექნიკის საერთო საცხოვრებელში. საქალაქო საბჭოს აღმასკომის 1990 წლის 18 აგვისტოს № 990 განკარგულებით ძალადაკარგულად ჩაითვალა საქალაქო საბჭოს აღმასკომის 1985 წლის 22 აპრილის № 520 განკარგულება წყნეთის ქ. №2 კოპერატიული საცხოვრებელი სახლის პირველ სართულზე არსებული ფართობის საქართველოს კ. ცენტრალური კომიტეტის ლაბორატორიაზე გადაცემის შესახებ, ვინაიდან აღნიშნული ფართობი გამოიყენებოდა არააღნიშნულენიანამებრ (უნებარებოდ მოეწყოთერეულის სამრეცხაო, რამაც მობინადრეების სამართლიანი საჩივრები გამოიწვია).

ამავე განკარგულებით დაევალით ვაკის რაიხსაკომის აღმასკომს და საბინაო მეურნეობის სამმართველოს წარმომადგენელს წინადადება აღნიშნული ფართობის განაწილების შესახებ.

ამჟამად აღნიშნულ ფართობს მოითხოვენ:

გაბიანო-სამშენებლო კოპერატივი „ფიჭულტურის ინსტიტუტი 97“-ის წევრები სპორტული დარბაზის მოსაწყობად, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული სახალხო მეურნეობის მართვის ინსტიტუტი და საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგემო კომიტეტის ეკონომიკის დეპარტამენტის განყოფილება. ამ უკანასკნელს 1985 წლამდე ეკავა აღნიშნული ფართობი და ამჟამად ფართობის გარეშეა დაბრუნებული.

ამასთან დაკავშირებით გაცნობებით, რომ წყნეთის №2 კორპუსის პირველ სართულზე გამოთავისუფლებული ფართობის განაწილების საკითხი პრეტენდენტების მონაწილეობით განიხილება საქალაქო საბჭოს აღმასკომის არასაცხოვრებელი ფართობის განაწილების კომისიის სხდომაზე, რის შემდეგ საბოლოო პასუხი გეცნობებათ და მატებით.

თ. მებრძალაძე, სამმართველოს უფროსი.

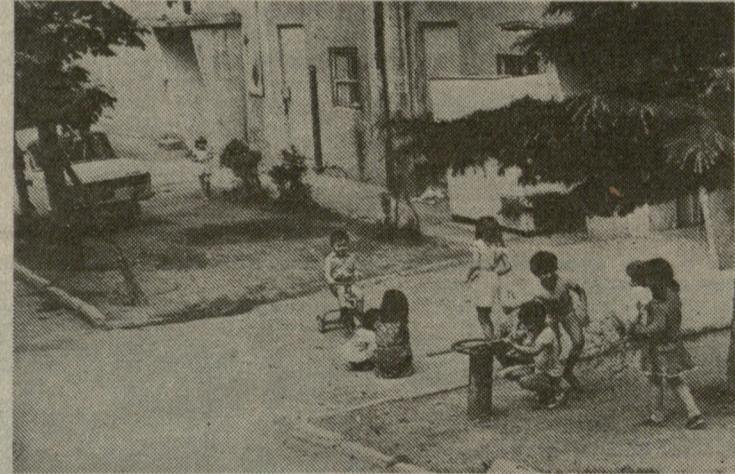
ქვედითობა

ეს კალაძობაა თუ...

თბილისის საქალაქო საბჭოს აღმასკომმა 1989 წლის 6 ივლისს თავის სხდომაზე (ოქმი № 8) გამოიტანა განკარგულება (№ 1877), რომლის საფუძველზე ნუცუბიძის პლაცის IV მიკრორაიონის № 14 კორპუსის დია სივრცე, მობინადრეთა

თხოვნით, გამოანაწილებლად და იჯარით გადაეცა ფიჭულტურულ-გამაჯანსაღებელ კოპერატივ „სიმხნევე-88“-ს. ამ დღეებში აღნიშნულ მიხამართზე გამოჩნდნენ დაუპატიჟებელი სტუმრები: მოზიდეს სამშენებლო მასალები და გააჩაღ-

ნაცნობი სურათი: იდგხლაც სახელგანთქმული თბილისური ეზოები, რომლებიც მოზარდი თაობის ფიჭულტური აღზრდის ადგილიც იყო. დღეს პირდაპირ ქუჩის გაგრძელებად ქცეულა.

სოფელი ღონიერი... თუ თავგადასავალი დაინტერესებულთა

პაპა ტატულაშვილი გორის რაიონის სოფელ ფლავის კოლმეურნეობის ახალგაზრდა თავმჯდომარეა. ეს ახალგაზრდა ხელმძღვანელი არა მარტო სახელმწიფო გემების შესრულებაზე ზრუნავს, არამედ, როგორც ჰემარიტ მამულიშვილს, აწუხებს და აღელვებს გორის ზეგანზე დადგენილი ღრის ბულისტივილით გავეცანი ვაჭრთ „ლელოში“ გამოქვეყნებულ წერილებს რუბრიკით „დავფიქრდეთ, ვიპოვებოდეთ, პრის ჯანმრთელობა საფრთხეშია!“ გვინდა ახალგაზრდა თავმჯდომარე.

სოფელ ფლავს დიდი სპორტული ტრადიციები აქვს. ფლაველი სპორტსმენები მრავალ რაიონულ და რესპუბლიკურ შეჯიბრებებში

მონაწილეობენ. მაგრამ წლეულს საგრძნობლად გამოცხდდა სოფლის სპორტული ცხოვრება ფიჭულტურის მეთოდისტ მიხეილ გოგელიძის წყალობით. ენთუზიასტ მეთოდისტს ყურადღებას არ აკლდეს კოლმეურნეობის ახალი თავმჯდომარე. ხალხის სიყვარულზე მზრუნველი მეთოდისტი მუდამ ძიებაშია და სოფლის თავგადასავალი ყოველ სიტყვას გულსხმიერებით ეკიდება.

წელს ფლაველებმა მონაწილეობა მიიღეს რაიონის პირველობაზე — ფეხბურთსა და ქართულ კიბორჩხაში. სისტემატორად ტარდება შიდასამეურნეო შეჯიბრებები სპორტის სხვადასხვა სახეობაში. ზაფხულობით ყოველ შაბათ-კვი-

რას ფლავში იმართება ტრადიციული შეჯიბრებები ქართულ კიბორჩხაში, სადაც ძალებს ცდიან მოკიდევები მურმან გუგუშვილი, არსენ ახალაძე, დათო თენაძე, ზაზა და გია ვახაგვიშვილები. ეს კუნთმაგარი ვაჟაკები ძველი ფანჯანების — გერონტი ტატულაშვილის, შოთა ეცადაშვილის და იმარ გოგელიძის ტრადიციებზე აღიზარდნენ, ითვლებიან მათ ღირსეულ მემკვიდრეებად.

თანხა, რომელიც გამოყოფილია სპორტული ღონისძიებების ორგანიზებაში, ჩატარებისათვის, მიზნობრივად იხარჯება უშუალოდ კოლმეურნეობის თავმჯდომარის კონტროლში. შეიძინეს სპორტული ტანსაცმელი, ინვენტარი, საჭიდაო

ჩოხები. გათვალისწინებულია ტერიტორიის გამოყოფა მინიფეხბურთის და კალათბურთის მოედნების გასაშენებლად. უახლოეს ხანში დაიწყებენ დახურული, მცირე ზომის საჭიდაო სარბიელის მშენებლობას.

სოფელში მუშაობს ფეხბურთის, ქართული კიბორჩხის, კარატოს, შაშის და ფრენბურთის სექციები, სადაც ძირითადად გაერთიანებული არიან ფლაველი მოსწავლე-ახალგაზრდები.

ახლა ტატულაშვილს გადაწყვეტილი აქვს, აგრეთვე, ფლაველთა წელიწადში შეიტანოს ნაპარმაგვის ტიპის სპორტული კომპლექსის მშენებლობაში. უახლოეს ხანში კოლმეურნეობა სოლიდურ თანხას გადარიცხავს ამ საშეიღოშვილო საქმის დასაჩქარებლად.

ფლაველთა სპორტული საქმიანობა ჰემარიტად მისაბძია.

ლიანა პაპაძე გორი.

ეს კადრი კი სოფლის ყოფიდანაა. ხაჯურამის საშუალო სკოლის მოწვევებით ახეთ პირობებშიც ცდილობენ მოიკლან ფეხბურთის სიყვარულის კენი.

საქმა, საქმა, მთავარი!

ამ დღეებში ქურნალისტმა თეიმურაზ მორგოშიამ რედაქციას ერცედი. ბართი აახლა, სადაც დაწერილებითაა აღწერილი დიდმის მასივის დასახლებაში ჯერ კიდევ 60-იანი წლების დასაწყისში შექმნილი და შემდგომში მრავალგზის შევიწროებული მოსახლეობის გამაჯანსაღებელი კლუბის ისტორია. კლუბს „დილა“ ერქვა. მასინ ჩვენი გამოცდილება სხვა რესპუბლიკებში გადაიღეს და საქმე ჩინებულად ააწყეს. თ. მორგოშია დიდი ხანია პირადად იბრძვის, რომ კლუბის მუ-

შაობა ორგანიზებულად წარიმართოს, მაგრამ სხვადასხვა ინსტანციებში მხოლოდ დაბრუნებით კმაყოფილებიან, პრაქტიკული დახმარება კი არსიდან არ არის. ქურნალისტი მიიჩნევს, რომ დაუყოვნებლივ უნდა გატარდეს კლუბი რეგისტრაციაში, მიეცეს მას იურიდიული სტატუსი.

მოსახლეობის ფიზიკური აღზრდის ეროვნული ასოციაციის შექმნის საორგანიზაციო კომიტეტმა და „ლელოს“ რედაქციამ გადაწყვიტეს აქტიურად ჩაერთონ ამ საქმეში.

მოსწავლეთა წლეველდ ხაკვაშირი სპარტაკოდაზე ჩვენი მოზარდების სამაყო წარმატებამ ერთხელ კიდევ დააბატურა, რომ საქართველო სპორტული ტალანტების „საბაღია“. მათ, ნუ შევალკვებთ ქართული სპორტის საიმიერ ცვლის აღზრდა-მომზადების საქმეს მხოლოდ განათლების სისტემას და სპორტულ ორგანიზაციებს. ეს ყველა საზრუნავია!

ილია

ას" შეხვდა. მატჩი მოიგეს გორელ-მა ფეხბურთელებმა — 2:1.
საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციამ მიიღო სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ფიზიკური კულტურისა და სპორტის კომიტეტის წერილი, რომელშიც ნათქვამია, რომ ცხინვალის „ლიანხა“ მონაწილეობას აღარ გააგრძელებს საქართველოს ეროვნულ ჩემპიონატში. (მათ მიზეზად ფინანსური პრობლემები დაასახელეს). საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციის გადაწყვეტილებით „ლიანხს“ ყველა შემდგომ შეხვედრაში ჩაეთვლება წაგება — 0:3.

თელავში გაიმართა გაბრტეპტებული მატჩი ფეხბურთში უმაღლესი ჯგუფის გუნდებს შორის; გორის „დილა“ გათამაშების ერთ-ერთ ლიდერს ლანჩხუთის „გური-

ნუ დაგაგუბებთ „ალაზანს“!

ცოტაც და, დასრულდება პირველი ეროვნული საფეხბურთო ჩემპიონატი, გამოიკვეთა მისი შუქჩრდილებიც. ჩვენ ამჯერად არ ვაპირებთ მის განსჯას. სეზონის ბოლოს კომპეტენტური სპეციალისტები და, რაღა თქმა უნდა, ქართველი ფეხბურთის ათასობით ქვეყნარტი გულშემატკივარი თავად გააკეთებენ დასკვნას. ჩვენი შემთხვევითი მიზნები უფრო კონკრეტულია, იგი ეხება პირველი ლიგის საფეხბურთო გუნდს „ალაზანს“.

ფეხბურთის ყველა გულშემატკივარს ალბათ ენახსოვრება, თუ რა დიდი აზრთა კიბილო გამოიწვია ეროვნული ჩემპიონატის უმაღლესი ლიგის დაკომპლექტებამ. ჩვენც დავსვით ჩემპიონატში კახეთიდან ერთი გუნდის დაშვების საკითხი. ეროვნული ფედერაციიდან გვიპასუხეს, რომ გუნდები უმაღლესი ლიგისათვის შეირჩა გასული წლის სპორტული მაჩვენებლების მიხედვით.

გავხსენებთ გურჯაანის საფეხბურთო ფედერაციის დამფუძნებელ კრებაზე ნათქვამი: — „კახელები ოდიღანვე არ ვართ ჩვეულებრივი გზებით ცხოვრების, ლელოს გატანას, ყველა მიზანს ოდღითა და ბრძოლით ვაღწევდით დღემდე და დღეს შემდეგაც ასე უნდა განვაგრძოთ.“ სულ მალე სიტყვას საქმეც მოჰყვა. ერი თუ ბერი მხარში ამოუდგა სათაყვანებელ გუნდს, გაიხსნა საფეხბურთო ფონდი, შეგროვდა საქმარო სოლიდური თანხა, მოიწვიეს ნიჭიერი ფეხბურთელები და საქმეც სასიკეთოდ დაიძირა ადგილიდან. „ალაზანი“ მთელი პირველი წლის განმავლობაში დამარცხდა ლიდერობა ეროვნული ჩემპიონატის პირველ ჯგუფში. ერთი სიტყვით, მთელი ხუთი თვის განმავლობაში გურჯაანში ნამდვილი საფეხბურთო ბუმი სუფევდა. ნებისმიერ მატჩზე ათასობით გულშემატკივარი იყრის თავს „ალაზანს“.

სტადიონის ტრიბუნებზე, არც გასვლით თამაშებზე შეიძინევა „ალაზანის“ გულშემატკივართა სიმცირე. ასე რომ, თითქოს ყველაფერი იქითკენ მიდიოდა, რომ კახელი ფეხბურთის თაყვანისმცემლები ასრულდნენ სანუკვარ ოცნებას — მომავლი წლიდან „ალაზანს“ იხილავდნენ ეროვნული ჩემპიონატის უმაღლეს ლიგაში...

მაგრამ, კაცი ბეობდა, დემოკრატია იცინიდაო: თანდათანობით გუნდის თამაში გაფერმკრთალდა, პირველ ხანებში წარუმატებლობას გულშემატკივრები შემთხვევითობასა და უიღბლობას მიაწერდნენ. 24 აგვისტოდან დღემდე „ალაზანმა“ ჩაატარა ხუთი მატჩი და თხუთმეტი ქულიდან აიღო მხოლოდ... ოთხი! რაშია საქმე, რა მოხდა? იქნებ გადაიღალენ, ან იქნებ მოაკლდათ ყურადღება, აი ის კითხვები, რომლებიც აწუხებს „ალაზანს“ ათასობით გულშემატკივარს.

ფიქრობთ, ვინაა ვერ კიდევ გვიან არ არის, გუნდის ხელმძღვანელობამ, თითოეულმა ფეხბურთელსა სათანადო დასვენება უნდა გააკეთონ. ჩვენ გვეჩხვდა საშუალება დავსწრებოდი ბოლო სამ თამაშს (ორ გასვლას და ერთ შინ) და ვაწვდილობდი დავრჩიოთ. გუნდში არ შემოხვევა-სათამაშო დისციპლინა, გამეფებულია სრული ქაოსი, მონღოლმბა მოჩვენებითია, ზოგიერთი ფეხბურთელი გართულია საკუთარი შესაძლებლობის დემონსტრირებით, არ ჩანს ერთი მიზნისკენ სწრაფვა და ა. შ.

ზუსტად ერთი თვის წინათ გულშემატკივრებში გავრცელებულია „ჭორი“, თითქოს ზოგიერთებს, როგორც ფეხბურთელებს ისე ხელმძღვანელებს ეუფლებს არ სურთ უმაღლეს ლიგაში გადასვლა (უმაღლეს ლიგას სჭირდება უმაღლესი კლასის ფეხბურთელები, უფრო მაღალი კვალიფიკაციის მწვრთნელები, ინტენსიური ფიზიკური დატვირთვა, ფულადი პრემიები კი შემცირდება, ვინაიდან უმაღლეს ლიგაში გამარჯვება არც თუ ისე ხშირი იქნება, ვაიზრდება გუნდისა და რაიონის მატერიალური ხარკები და ა. შ.).

მაშ, მოდით, ბიჭებო, გავფანტოთ ყოველგვარი ჭორი, დაამტკიცეთ, რომ თქვენ შეგიძლიათ ბოლომდე ბრძოლა, გაახარეთ კახელი ფეხბურთის გულშემატკივრები თქვენი ლამაზი თამაშით, აუსრულეთ მათ ნანატრი ოცნება, ნუ დააგუბებთ „ალაზანს“, თორემ ხომ შეიძლება მერე იგი კაობად იქცეს.

„ალაზანს“ გულშემატკივართა სახელით: **მ. მოსკალაძე, თ. მამისაძე, ნ. ჯაიძე, მ. მამისაძე...** სულ 23 ხელმოწერა.

პირველი განეზოს შემ-ჩრდილვა

პირველი სპორტის საერთაშორისო სარბიელზე დამოუკიდებლად გასვლის კონკრეტული დრო რომ დადგება, ალბათ იმასაც ვითვალისწინებენ, კერძოდ, რა დამსახურება მიუძღვით, რა წვლილი შეიტანეს ჩვენმა ათლეტებმა მსოფლიო სპორტის განვითარებაში. ამიტომ ქართველი ახალგაზრდობის ყოველი გამარჯვება, საერთაშორისო სარბიელზე იქნება იგი მოპოვებული თუ საკავშიროზე, გამოწვევილი უნდა გვექნოდეს აღნუსხული და არ უნდა დავეშვათ, რომ დავიწყების ნისლი გადაეფაროს.

და და უცდიდა თამაშების პრექტიდან იმ პუნქტის ამოღებას, რომელიც განხეთქილების მეტს არაფერს მოუტანდა შეჯიბრებას. ბოლოს და ბოლოს საღმა აზრმა გაიმარჯვა, ჩვენი დღეგაცადა ასპარეზობაზე წარსდა. ჩვენთან ერთად თამაშებში ჩაებნენ ამერიკის, ევროპის, აზიის 52 ქვეყნის წარმომადგენლები, რომლებიც ერთმანეთს პირველობას ეციოდნენ ტანვარჯიშში, ფრენბურთში, კრიკეტი, ჩოგბურთში, კილაბაში, ბადმინტონში, ცურვაში, ძალოსნობაში, მწვილდოსნობაში და სხვა სახეობებში.

ორ სახეობაში კი გამარჯვებულად მისი თანაგუნდელმა თეოდორე ალოარეს. ოქროს მედალი გუნდურ პირველობაში და ვერცხლის თამარისგულ ვარჯიშში — ასეთი იყო ჩემი ნადავლი ამ თამაშებზე, რაც შეეხება ქართველ ტანვარჯიშე ქალებს — დონარა ჯანუაშვილსა და ელა ბენიძეს. ისინი ვერცხლის მედალით დაჯილდოვდნენ გუნდურ პირველობაში.

დღეს გვირდა გავიხსენოთ სამოციანი წლების ერთ-ერთი მსჯობური ასპარეზობა და ამ შეჯიბრებაში საქართველოს წარმომადგენელთა ბრწყინვალე გამარჯვებები, რომელთა შესახებაც საქართველოს ცნობებს წავაწვიდნენ ჯერ კიდევ ტურნირის მსვლელობის დღეში ინფორმაციის საკავშირო საშუალებებით. არადა, იქ ჩვენი რესპუბლიკის წარგზავნილებს მნიშვნელოვანი გამარჯვებები ჰქონდათ მოპოვებული. ლაპარაკია ე. წ. განუფოს თამაშებზე, რომელიც ფაქტურად, იგივე აზიის თამაშები გახლდათ. განუფო აბრევიტურად და ახალი, აღორძინებული ძალების ასპარეზობას ნიშნავს. იგი კონკრეტული ვითარების გამო გაჩნდა.

თავიდანვე ცხადი იყო, რომ ბევრ სახეობაში პირველობისათვის ბრძოლა, — განაგრძო ნოდარ მაკალათიამ, — ჩვენსა და ჩინეთის დღეგაცადა შორის წარმართებოდა. აქვე ვიტყვით, რომ თვით ასპარეზობა ერთობ უჩვეულო, შეიძლება ითქვას, არანორმალურ პირობებში მიმდინარეობდა. წარმომადგენელთა, სარბიელზე გასული ტყვიანობა და პისტოლეტების მიხსნაში ჰყავხარ ამოღებული. ამით ორგანიზატორები ცდილობდნენ პირველობის დაძაბულობის შენარჩუნებას, რაც ძალზე უსაიმეოვნო განწყობილებას ავიწყინებდა.

გუნდური პირველობის ოქროს მედალი დაიმსახურა თბილისელმა ჩოგბურთელმა ირინა ერმოლოვაძემ. ირინამ ამ ჯილდოს ერთგულთა და წყვილთა თანრიგებში მოპოვებული ვერცხლის მედალიც მიუმატა. ზოლო შერეულ წყვილში ალექსანდრე მერტიველთან ერთად „ბრინჯაოც“ დაისაკუთრა. ტრუმფით განვლეს განუფოს თამაშები ჩვენმა მოკრივეებმა. თავი ისახელეს აწ გარდაცვლილმა ძიულდოსტმა ფარნაოზ ჩიქვილიძემ, რომელმაც მძიმე წონაში ყველა მეტოქე დაჯახდა და თავისუფალი სტილის მოკიდავიმ, სამულო წონის სპორტსმენმა ნუგზარ გოგაბედაშვილმა. ისიც სპატიო კვარცხლბეკზე უმაღლეს საფეხურზე ავიდა.

საქმე ისაა, რომ ჩინეთი და ბევრი ქვეყანა იმ დროისათვის საერთაშორისო ოლიმპიური კომიტეტის წევრად არ ირცებოდნენ. სწორედ ამის საწინააღმდეგო აქცია იქცა განუფო, რომლის ემბლემაზე (იგი ჯაპარტის ცენტრალურ ქუჩაზე გაქცა) გამოსახული ისარი ხუთი ვედატობლილი ოლიმპიურ რგოლს ამხსნევდა. ამით იმის თქმა სურდათ, რომ განუფო ეწინააღმდეგებოდა ოლიმპიურ მოძრაობას — თქვა ამ თამაშების გუნდურ ჩაფვლაში გამარჯვებულმა, საქართველოს არაერთგზის ჩემპიონმა ტანვარჯიშში, სპორტის ოსტატმა ნოდარ მაკალათიამ.

მით უფრო დიდი იყო ჩვენი სურვილი ამ თამაშებში მონაწილეობისა, რათა თვალნათლივ დაგვემტკიცებინა, რომ ეს არ მოხდება, ოლიმპიურ მოძრაობას და სოლიდარობას ვერას დააკლებს ვერავითარი გარეშე ძალა. ჩვენი დღეგაცადა, რომელშიც სპორტსმენებთან ერთად ხელოვნების წარმომადგენლებიც იყვნენ, კერძოდ, მოცეკვავე მძებ ბერაძეები, დიდი თეატრის სოლიტი ლისიციანი და სხვები, სამი დღის განმავლობაში საულოში იქ-

სურათზე: საქართველოს სპორტსმენთა ერთი ჯგუფი განუფოს თამაშებზე (მარცხნიდან) ფ. ჩიქვილიძე, ე. ბენიძე, ი. ერმოლოვა, ნ. მაკალათია, მ. ჯაიძე, დ. ჯანუაშვილი.

ფოტო სპორტის დამსახურებული ოსტატის მანა ჯუღელის არქივიდან. **ქალბატონა მანა განუფოში ტანვარჯიშითა ტურნირის მხარე იყო.**

სსრ კავშირის ჩემპიონატი

28 **საქართველოს** გაიმართა სსრ კავშირის საფეხბურთო ჩემპიონატის მორიგი ტურის შეხვედრები უმაღლესი ლიგის გუნდებს შორის. 1990 წლის საკავშირო ჩემპიონობა, ფაქტობრივად განადგობილი აქვთ კიევის დინამოელებს, რომლებმაც კავშილ ტურში თავიანთ აქტივს გაიღვე 2 ქულა მიუმატეს

სსრ კავშირის ჩემპიონატი

მო, გამორჩეულად კი მამინ, რომ კუჭყაინ ზანგს შეძახიან. ამას წინათ რუღდმა მონაწილეობა მიიღო შოტლანდიაში გამართულ ორ ამხანაგურ მატჩში. როგორც კი ბურთს მიიღებდა, მაყურებელთა დიდი ნაწილი შეურაცხმყოფელ სიტყვებს ეძახდა. რუღდმა კი ბრწყინვალე თამაში და ორივე შეხვედრაში გოლები გაიტანა.

იტალიაშიც ესმის ხოლმე გულიტს ტრიბუნებიდან წამოძახილი ბილწი სიტყვები, შეურაცხმყოფელი პლაკატებიც შეიძინება ხოლმე. მაგრამ, ცხადია, — ამბობს იგი, — ეს თითქმის არაფერია ინგლისთან შედარებით. უცხოური, მაგრამ იქ ყველაფერი დასაშვებია.

გულიტი ღრმად არის დარწმუნებული იმაში, რომ რასიზმი თავისთავად არ აღმოფხვრება. მას ყველა უნდა ებრძოდოს. სწორედ ამისაკენ მოუწოდებს რუღდ გულიტი, პოლანდის ნაკრების თავდამსხველი; რომელსაც ახლანდელი ევროპული ფეხბურთის ერთ-ერთ კაშიკაში „ვარსკლავად“ მიიჩნევენ.

მამაზა. ბელა ჯიღარავა.

დღესანგს „პამირთან“ მოპოვებული გამარჯვებით — 3:1. ტურის სხვა შეხვედრები დამთავრდა ასეთ შედეგებით: „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „არარტის“ (ერევანი) 4:0, „მეტალისტი“ (ხარკოვი) — „ტორპედო“ (მოსკოვი) 2:1, „დნებრი“ (დნეპროპეტროვსკი) — „დინამო“ (მინსკი) 3:1.

დღესანგს „პამირთან“ მოპოვებული გამარჯვებით — 3:1. ტურის სხვა შეხვედრები დამთავრდა ასეთ შედეგებით: „სპარტაკი“ (მოსკოვი) — „არარტის“ (ერევანი) 4:0, „მეტალისტი“ (ხარკოვი) — „ტორპედო“ (მოსკოვი) 2:1, „დნებრი“ (დნეპროპეტროვსკი) — „დინამო“ (მინსკი) 3:1.

რუღდ გულიტი: „როსა ჭუჭყიან ზანგს, ბეკახიან, უკით უნდა ითაგაუო!“

„მს საშინელი მდგომარეობაა. სურვილი გიჩნდება ყველაზე სუსტებზე იყრო ჯაირი, ყველაფერი მათ გადახარალო. ძალზე ძნელია გადმოცემა ამ შეპირებისა... ამას მარტოოდენ საკუთარ თავზე იგრძნობ.“

ასე გამოხატა ერთ ინტერვიუში საკუთარი დამოკიდებულება რასიზმისადმი ევროპის 1987 წლის საერთო საფეხბურთო რუღდ გულიტი. შერეული ქორწინების ნაყოფი (დედა — პოლანდელოა, მამა — სურინამელი) „ნამდვილ ზანგად“ მიიჩნევის თავს, მაგრამ ყოველგვარი თაყვანისცემების შელახვის გარეშე.

ბოლო წლებში იტალიური საფეხბურთო კლუბები გამალებით იძენენ ფერადკანიან მთოამაშეებს. იქაურ სტადიონებზე წარმატებით გამოდიოდნენ ეტიორი, ბლისე, სერაფო... მაგრამ „მილანის“ მოთამაშე გულიტი მკვეთრად განსხვავდება კოლეგებისაგან: მისი საქმიანობა მარტოდენ ფეხბურთის მოყვანილი არ შემოიფარგლება. იგი აქტიურად მონაწილეობს სამოქალაქო ურთობების დასაცავად, აპარტი-

დის საწინააღმდეგო რამდენიმე ფილმის ავტორია. და ეს მოდისათვის ვაღებელი ხარკი ან პოლიტიკური პოპულარობის მოსაპოვებლად კამიზნული კამპანია არ გვეგონოთ, ამას გულიტი მრწამსისა და სინდისის კარნახით აკეთებს.

შემთხვევითი არ არის, რომ სამხრეთ აფრიკის რესპუბლიკისადმი ბოიკოტის მხარდაჭერის გამო იგი „არასასურველ პერსონად“ შეარაცხეს ამ რასისტულ სახელმწიფოში.

ერთხელ დავესწარი ცნობილი ინგლისელის, აპარტეიდის წინააღმდეგ მებრძოლ სემ რამსეის გამოცხვას, — ინსინებს გულიტი, — მან მითხრა: აპარტეიდის წინააღმდეგ მარტო სიტყვით გამოსვლა ბევრს არაფერს მოგიტანთ. თქვენ დიდი უპირატესობა გაქვთ: იცით ფეხბურთის თამაში, რითაც გავლენას ახდენთ ადამიანებზე, ისე, როგორც მომთხიერებელი კობრაზე. ამიტომაც, აუცილებლად უნდა გამოიყენოთ ეს უპირატესობა!

და ეს ჩემთვის მოქმედების არის განხა, — განაგრძობს გულიტი. — ყოველთვის კარგად უნდა ვითამა-

ხულიგნება ან მატრი უფსვიტაუს

გულშემატკივართა თამაშებში ხულიგნობის შედეგად ჩაიშალა იუგოსლავიის საფეხბურთო ჩემპიონატის ერთ-ერთი გადაწყვეტი მატჩი ბელგრადის „პარტიზანსა“ და სპალიტის „პალუკს“ შორის, რომელიც სპალიტში მიმდინარეობდა.

ჯერ კიდევ თამაშის დასაწყისში ტრიბუნებიდან მინდორზე წამოვიდა მამაზალიძის სიტყვა, რის გამოც არბიტრმა თამაში შეწყვიტა. შემდგომში, როცა „პარტიზანი“ დასაბურდა, თამაშის მსვლელობით უკმაყოფილო ადგილობრივი გულშემატკივრები გადაცივდნენ მინდორზე, რათა ანგარიში გაეწორებინათ ბელგრადელი ფეხბურთელებისთვის. „პარტიზანის“ მოთამაშეებმა ძლიერ გაასწრეს გასახდელში. მხოლოდ ქალაქის მერის დაქინებული მოთხოვნის შემდეგ დატოვეს ხულიგნმა გულშემატკივრებმა სათანაშო მინდორი.

ხულიგნობის შემთხვევებს იუგოს-

სლავიაში კარგა ხნის ისტორია აქვს, ალბათ ბევრს ახსოვს ამ გაზაფხულზე ზაგრებში გამართული მატჩი ადგილობრივი „დინამოსა“ და ბელგრადის „ცრვენა ზველას“ შორის, როცა ორივე გუნდის გულშემატკივრებმა ხელნართული შეტეკივები გამოარტყეს მინდორზე. შეტეკება იმდენად სერიოზული იყო, რომ მას, შესაძლოა, მსხვერპლიც მოჰყოლოდა. მატჩის ორგანიზატორებმა მაშინაც მილიციის შეიარაღებული რაზმები გამოიძახეს, მრავალი ხყოფაპრილი და დასახიჩრებული.

უოველივე ეს იმის შედეგია, რომ საფეხბურთო მატჩებზე თავს იყრით იუგოსლავიის სხვადასხვა ეროვნების წარმომადგენლები და იქ ასწორებენ ერთმანეთთან ანგარიშს. ყველაფერი ეს იუგოსლავიის ფეხბურთის ფედერაციის დიდ შეშფოთების იწვევს.

სპორტული ოპტიმიზმი

1-4. კლასიკური კიდაობა. საკაპელო ტურნირი თ. ყაზარაშვილის პრიზზე (1972-73 წლებში დაბადებული). რუსეთი.

1-5. ძაღვონობა. საქართველოს თასის გათამაშება გ. ჩიკვაძის სსო-ვის პრიზზე. თელავი.

2-3 მძლეონობა. საქართველოს პირველობა გახეთ „ლელოს“ პრი-ზე. თბილისი.

2-6. ხაგზატეცილო ველორობა. საბჭოთა კავშირის ჩემპიონატი და საკაპელო შეჯიბრებები ოლიმპიუ-რი მომზადების ცენტრებს შორის. ინდივიდუალური რბოლები (ქალ-ები, გოგონები, 1973-74 წლებში და-ბადებულნი). თბილისი.

2-6. თავისუფალი კიდაობა. საბჭოთა კავშირის თასის გათამა-შება (უფროსები და 1968-71 წლე-ბში დაბადებულნი). თბილისი.

3-7. კალათბურთი. საქართველოს პირველობა (გოგონები, 1975-76 წლებში დაბადებულნი). ბათუმი.

3-7 ძიულა. საქართველოს პირ-ველობა (1969-72 წლებში დაბადე-ბულნი). თელავი.

4-9. ფრენბურთი. საქართველოს ჩემპიონატი X სპარტაკიადის პრო-გრამით. ფინალი (ქალები). დიდი ჭიხაძისი.

9-14. სპორტული ტანვარჯიში. რესპუბლიკური ახალგაზრდული პირ-ველობა. ზუგდიდი.

9-15. ჩოგბურთი. საქართველოს ღია ჩემპიონატი. თელავი.

9-15. ხელბურთი. საქართველოს

სპარტაკიადის ფინალური თამაშე-ბი (ვაყები). თელავი.

9-16. ტუფის სროლა. საქართვე-ლოს ჩემპიონატი X სპარტაკიადის პროგრამით. თბილისი.

10-13. წყალში ხტომა. საქართვე-ლოს პირველობა. თბილისი.

10-16. ხაღმინტონი. საქართვე-ლოს ჩემპიონატი X სპარტაკიადის პროგრამით. ბათუმი.

10-16. ჩოგბურთი. ვეტერანთა სა-კაპელო ტურნირი. ბათუმი.

11-14. ხაგზო. საქართველოს პირ-ველობა (1971-72 წლებში დაბა-დებულნი). ტყიბულა.

12-14. წყალხანთილამურო სპორ-ტი. საქართველოს ჩემპიონატი X სპარტაკიადის პროგრამით. ფოთი.

18-14. ხანიჩხონი სლოპი. საქართველოს ჩემპიონატი. მცხეთა.

15-19. კლათბურთი. საქართვე-ლოს პირველობა (1973-74 წლებში დაბადებულნი). ვაყები). თბილისი.

16-21. ფრენბურთი. საქართვე-ლოს ჩემპიონატი X სპარტაკიადის პროგრამით. (ფინალი. ვაყები). ბა-თუმი.

18-21. ხაგზო. საქართველოს X სპარტაკიადის (დასავლეთის ზონა). ბათუმი.

19-22. კლასიკური კიდაობა. საქა-რთველოს X სპარტაკიადის (აღმოს-ავლეთის ზონა). ხაგარეჯო.

21-24. ხატეცილო ველორობა. საქართველოს ჩემპიონატი X სპარ-ტაკიადის პროგრამით. თბილისი.

21-25. კალათბურთი. საქართვე-ლოს პირველობა (1977-78 წლებში

დაბადებულნი. გოგონები). ქუთაისი.

22-27. თანამედროვე ხუთბუდი. საქართველოს ქაბუჯა და ახალგა-ზრდათა პირველობა. თბილისი.

22-28. ცხენოსნობა. საქართვე-ლოს ღია ჩემპიონატი X სპარტაკიადის პროგრამით. ზუგდიდი.

23-28. აკრომატიკა. საქართვე-ლოს პირველობა (1972 წლამდე და-ბადებულნი და უმცროსები). თბი-ლისი.

23-29. ხელბურთი. საქართვე-ლოს სპარტაკიადის ფინალური თამა-შები (ქალები). ტყიბულა.

24-31. აფროსნობა. რესპუბლიკ-ური შეჯიბრება ეკიპაის გაცვლით (1972 წლამდე დაბადებულნი და უმცროსები). სოხუმი.

24-28. ხატენლო სროლა. საქარ-თველოს ჩემპიონატი X სპარტაკიადის პროგრამით. თბილისი.

24-31. კადრია. საქართველოს ჩემპიონატი X სპარტაკიადის პრო-გრამით (ფინალი). თბილისი.

25-28. თავისუფალი კიდაობა. საქართველოს პირველობა (1973-74 წლებში დაბადებულნი). ტყიბულა.

26-28. ხაგზო. საქართველოს X სპარტაკიადის (აღმოსვლეთის ზონა). გორი.

27-31. კალათბურთი. საქართვე-ლოს პირველობა (1977-78 წლებ-ში დაბადებულნი. ქაბუჯები). ბა-თუმი.

28-31. ხაგზატეცილო ველორობა. საქართველოს ჩემპიონატი X სპარტაკიადის პროგრამით. თბილი-სი.

ფრთხილად... არბიტრი ქალი

ერთი მშვენიერ დღეს მეგობა-რმა ბიჭებმა ვანდა ნური ლიონში რაგბის მატჩის სანახავედ წაიყვანეს. მაშინ ვინ წარმოადგენდა, რომ ეს დღე სიყვარული გახდებოდა იმ დღი იყვარდნისა, რომელიც ამ მომზივლელი ქალბატონის ცხოვრების თანამგზავრად იქცა. დაიბ, პირველ მატჩს მეორე მოჰყვა, მე-სამეს — მეოთხე და... მალე ვან-დამ ჩამოაყალიბა მორაგბე ქალთა გუნდი „ჩილი მზარენი“. გარდა ორჯანიზაციული საქმიებისა, ის სხვა პრობლემატაც არის დაკავე-ბული. უმთავრესი კი რაგბის მსა-ჯობა გახლავთ. დაიბ, 1982 წელს ვანდის მიენიჭა არბიტრ-ტაჟი-ორის სტატუსი, ერთი წლის შემდეგ მან წარმატებით გაართვა თავი პირველი კატეგორიის მსაჯთა კონ-კურსს, 1986 წელს კი, პირველ-მა ქალთა შორის, იმსაჯა მორაგბე-თა ტურნირში.

ქალი და რაგბის მსაჯი? — ამ ერთი შეხედვით ერთმანეთთან შე-უთავსებელმა სიტყვებმა შეიძლება ლიმიტიც კი გამოიწვიოს სპორტიკო-სებში, მაგრამ, ნურას უკაცრავად — მისი მსაჯობით ყველა კმაყოფილია, როცა ვანდა ნური მინდორზეა, იქ ყოველთვის სრული წესრიგი სუფევს. იგი დილით თუ მამაკაცთა შეხვედრის არბიტრია, საღამოს „ჩილი მზარენის“ გოგონების გუნდს უტარებს კონსულტაციებს. „გო-გონები უფრო მონდომებულნი არი-ან, ვიდრე ბიჭები. მათ ხელს არა-ფერი უშლით ვარჯიშში, ისინი ხში-რად ანციფრებენ მამაკაც მსაჯებს — ამბობს ვანდა ნური და ავიწყ-ყდება, რომ თავადაც ასევე ან-ციფრებს მორაგბე ვაყებს.

დაიბ, თურმე შეიძლება ოვალურ ბურთსაც უერთგულა და ამავე დროს, შეინარჩუნო ქალური სი-ლამაზე.

ფრანგულ სარაგბო ეურნალ „დროის“ მიხედვით მოამზადა ზაბრიელ ბარჯაქძე.

კალენდრისკოპი

1985 წლის მსოფლიო ჩემ-პიონატი კრიკეტი გაიმართება ბერ-ლინში. მოყვარულ მოკრივეთა ფე-დერაციის ამასკომის სხდომაზე ბერ-ლინში 17 ხმა მიიღო, მისმა მთა-ვარმა კონკურენტმა ჰავანამ კი — მხოლოდ 5.

ფაზვართელთა 1990 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის საორგანი-ზაციო კომიტეტის შეფი ლუკა დი მონტემეოლო გახდა ტურნირის „იუ-ვენტუსის“ ვიცე-პრეზიდენტი. „სე-

ფე-სიტყვაში“ მან განაცხადა, რომ შეეცდება მთლიანად გადაახალ-სოს კლუბის მუშაობის ძველი სტილი.

დახანვალთ პერმანის მიწის ბაღენ-ვიტრუმებრგის ხელი-სუფლებმა გადაწყვიტეს, გაერთიან-ებულ გერმანიაში სპორტულ ტა-ლანტა წახალისების მიზნით გა-მოჰყონ 3,2 მილიონი მარკა და გა-დასცენ იგი შესაბამის ორგანიზა-ციებს.

ვაჰიკების ფეხბურთის ფე-დერაციამ „გაყინა“ ყოველგვარი კონ-ტრაქტი ერაყის ახლოგოეთ ორ-განიზაციასთან. კავშირი ამ ორ ფე-დერაციას შორის, ეგვიპტელთა გან-ცხადებით, განახლებდა მშინ,

როცა ერაყი გაიყვანს ჯარებს ოკუ-პირებული ქუვეითის ტერიტორიი-დან.

ჩოგბურთის პოპულარობა დასავლეთ გერმანიაში უმეტესწი-ლად შტეფი გრაფისა და ბორის ბეკერის წარმატებებმა განაპირობა. ამჟამად ჩოგბურთის ერთგული ფედერაცია აერთიანებს 2,5 მილიონ მოთამაშეს, სულ კი დასავლეთ გერ-მანიაში რეგისტრირებულია 7 მი-ლიონამდე ჩოგბურთის მოყვარული.

უნარების სპორტულ კლუბს „ზონვედს“ სპონსორობს გაუწყვეს საფრანგეთის საავტომობილო ფირმა „რენო“. ამ დღეებში მოხდა კონტ-რაქტის ოფიციალური ხელმოწერა.

მომსახურების პროფესიული დონე, სერვისი, გულისხმიერება...

საქართველოს ფიზიკური კულ-ტურის ინსტიტუტის განმარტელობის ცენტრი ერთადერთია რესპუბლიკა-ში, სადაც ღიაგნოსტიკის თანამედ-როვე მეთოდების, უახლესი სამე-დიცინო აპარატურისა და კომპიუ-ტერული ტექნიკის გამოყენებით გა-მოცდილი სპეციალისტები კომპლექ-სური გამოკვლევების შედეგად დაგვიღვენენ, თუ რა გიმლით ხელს სიცოცხლის განახარკლივება-ში, როგორ გადავიჩვიოთ თამბაკოს, დაიკლოთ წონაში, აიცილოთ იშე-მიურა დაავადებების რისკფაქტორი.

თერაპევტი, ენდოკრინოლოგი — დოცენტი ვივი ხარაღიძე წარმატე-ბით მკურნალობს შინაგანი ორგანოების, ფარისებრი ჯირკვლის და-ავადებებს, შაქრიან დიაბეტს და სხვა.

კლინიკო-ღიაგნოსტიკური ლაბო-რატორიის გამვე დოცენტი მავული თედიაშვილი იკვლევს ყველა იმ მონაცემებს, რომლებიც აუცილვე-ბელია სწორი დიაგნოზის დასმი-სათვის.

კარდიოლოგი ოლდა ხოშტარია იკვლევს გულსისხლძარღვთა პა-თოლოგიურ ცვლილებებს, გულის იშემიურ პიპერტონურ დაავადებებს.

სექსოლოგ-უროლოგი მერაბ მა-ნჯგალაძე მკურნალობს მწვავე და ქრონიკულ პროსტატიტებს, უხეყოფ-ობას, ფრევიდობას (სქესობრივ სი-ცივეს ქალებში), სათესლე ჯირკვ-ლების ანთებებს, სქესობრივ მოშ-ლილობას.

ფიზიოთერაპევტი ნელი დოღდაძე მკურნალობს დეფორმირებულ არ-თროზებს, მიოზიტურ კონტრაქ-ტურებს, პლექსიტებს, ოსტეოქონ-დროზს, ოტოლარინგიურ დაავადე-ბებს.

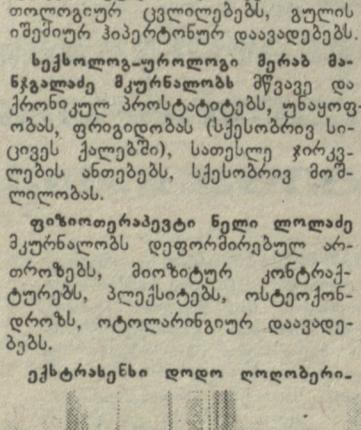
ექსტრაენქი დოდო დოღდერი-

ძე (ჯუნა დავითაშვილის მიერ დი-პლომირებული) მკურნალობს კუ-ჭისა და თორმეტგოჯა ნაწლავის წყლულოვან დაავადებებს, თავის ტკივილებს, იშიახს, ენუროზს (შარ-დის შეუჯავებლობას) და სხვა.

რის გამომწვევი მიზეზები. შეგიდ-გენენ ფიზიკური აქტივობის თქვე-ნთვის განკუთვნილი რეჟიმი.

დოცენტი მამუკა ვირუბოვი ზუსტ ღიაგნოზსა და კონკრეტულ რეკო-მენდაციებს კომპიუტერის პრინტე-რზე დაბეჭდილი ტექსტის სახით გასინჯვისთანავე მოგართმევთ.

სამკურნალო ფიზკულტურისა და მასაჟის სპეციალისტები: ეთერ ჯა-ფარაძე, ლია მირიანაშვილი, ანა-ტოლი შავიძე, ლევან კუნჭულია, ირინა სტაშევსკაია მკურნალობენ ინფარქტის შემდგომ პერიოდს, სა-ყრდენ სამომარო აპარატის დაავა-დებებს, სქოლიოზს პლექსიტებს, ნევრიტებს, რადიკულიტს, ოსტეოქო-ნდროზს. ჰარბ წონის და სხვა.

თქვენ განკარგულებაში იქნება: საცურაო აუზები, სატრენაჟორო დარბაზი, სტადიონი, საუნა და ინ-სტიტუტის ყველა სპორტული ნა-გებობა.

მომსახურების ღირებულება გა-

დაიხლება სახელომწიფო ფასებით და ყველასთვის მისაწვდომია.

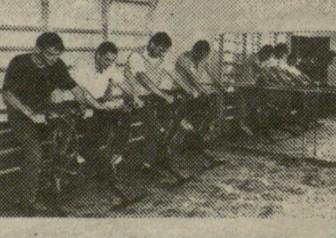
ცენტრი აგრძელებს ხელშეკრუ-ლებების გაფორმებას წარმოება-დაწესებულებებთან.

ჩვენთან მოსული პაციენტი არ შეიძლება კმაყოფილი არ დარჩეს

მომსახურების პროფესიული დონე, სერვისით, გულისხმიერებითა და ყურადღებით.

ცენტრი ცალკეული პროცედუ-რების მიხედვით მუშაობს: დილის 9.30-დან 20 საათამდე (შა-ბათ-კვირის გარდა). დაწვრილებითი ცნობებისთვის მიმართეთ: ი. ქა-გვაქაძის პრ. № 49, ფიზკულტურის ინსტიტუტის საცურაო აუზი, II სართული. ტელეფონი: 29-37-64, 29-37-65.

საქართველოს კვ-ის გამომცემლობის შრომის წითელი დროშის ორ-დენობანი სტამბა. 3800096, თბილისი, მ. კოსტავას ქ. 14, იბეჭდება ოფსეტური წესით საგაზეთო კორპუსში: ხოშარაულის, 29.

ხელნაწერი ავტორებს არ უბრუნდებათ.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

ჩვენნი მისამართი:
წერილებსთვის — 380000, თბილისი, მ. კოსტავას ქ. 14, დეპტემენტის თბილისი, „ლელო“.

ჩადაციის ტელეფონები:
წერილების განყოფილება — 93-97-55, ხაზდინი — 93-97-52, ინფორმაციის განყოფილება — 93-97-54, „მერანი“ — 93-97-20, „მართვი“ — 93-97-27.

83050
050330
66435

„სპორტლოტო“

გაერთიანება „სოიუსსპორტ-ლოტომ“ შეაჯამა „სპორტლოტოს“ 1990 წლის 38-ე ტირაჟის შედეგები.

„სპორტლოტო 645“-დან ტირაჟ-ში დაშვებულია 1.295.009 ვარიანტი. 6 ნომრის არავის გამოუცვლია. 5 ნომრის გამოცნობისთვის (41) მოგება 947 მანეთი, ოთხისთვის (2.517) — 23, სამისთვის (36.165) — 3.

„სპორტლოტო 645“-დან ტირაჟ-ში დაშვებულია 13.423.603 ვარიანტი. 5 ნომრის გამოცნობისთვის (21) მოგება 10.000 მანეთი, ოთხისთვის (3.729) — 191, სამისთვის (121.098) — 9.

საქართველოში: დაშვებულია 359.861 ვარიანტი. 5—0, 4—94, 3—3.299.

„სპორტლოტო“

გაერთიანება „სოიუსსპორტ-ლოტომ“ შეაჯამა „სპორტლოტოს“ 1990 წლის 38-ე ტირაჟის შედეგები.

„სპორტლოტო 645“-დან ტირაჟ-ში დაშვებულია 2.446.884 ვარიანტი. 13 შედეგის გამოცნობისთვის (2) მოგება 10.000 მანეთი, 12 შედეგის გამოცნობისთვის (127) — 578 მანეთი, 11 შედეგის გამოცნობისთვის (2.662) — 102 მანეთი.

საქართველოში: დაშვებულია 115.125 ვარიანტი. 13—0, 12—5, 11—10 8

რედაქტორი
თენგიზ ზახაჩილაძე